

Barndomsminnen från Ströfvelstorp.

Anteckningar för denna tidning.

Ströfvelstorp är en af Skånes största socknar och består af ej mindre än 8 större, folkrika byar, hvaraf de 3, Bosarp, Vemmentorp och Håkantorpe befinna sig å Luggude härads område och kallas derföre gemenligen halfsocknen.

För omkring 50 år tillbaka var Ströfvelstorps kyrkoby nästan mera täck och folkrik än nu. Omgifven af skog låg den om sommaren liksom i en ram af grönt. Att denna skog på senare tid blifvit nedhuggen borttog mycket af byns förr så tilltalande utseende, hvilket oakadt andra försköningsmedel ej kunnat tillfullo återställas.

Strax invid Ströfvelstorp ligger Torlarp, en mindre gård, som å omskrifna tid egdes af Per Jönsson. Gården som fordom tillhört Vegeholm, inköptes för en del år tillbaka af ett bolag och inlöstes slutligen i sin helhet af nämde Per Jönsson, som ombygde stället, hvilket dock kort derpå, ännu ej fullt färdigt, genom vådeld, förorsakad af oförsigtighet vid ett julkalas, lades i aska. Gården uppbyggdes snart återigen och erhöll sitt nuvarande skick, en vacker manbyggnad, omgifven af en täck trädgård.

Till Torlarp hör ett anseeligt jordområde, hvaraf en del är ganska fruktbart, men der fanns ock ett fält af så mager beskaffenhet att det såsom olämpligt till åker planterades med barrskog, hvilken snart växte upp till en vacker plantering. I en del deraf anlades en treflig park, med gångar samt en målskjutningsbana, hvarseft ofta målskjutningstäflan egde rum.

Ännu en park hade man den tiden i Ströfvelstorp, nemligen vid Häggarp. Denna anlades af häradsdomaren Anders Jönsson i en vid dennes hemman belägen skogsdunge. Vackrare ställe fanns ej i närheten, hvarföre byns befolkning med egarens goda minne under sommarens sön- och högtidsdagar gerna strömmade dit.

Strax söder om byn har man Vege Å, hvari en mindre bäck, som genomskär byn, utmynnar. Dessa båda vattendrag se vid första påseende obetydliga ut, men kunde vid stark nederbörd bli farliga nog. Särskildt minnes jag en höst för omkring 30 år sedan, då nämnda vattendrag voro förvandlade till verkliga floder, så att man nära en half fjerdingssväg måste å landsvägen begagna eka i stället för vagn, för att komma fram.

I min barndom var trädgårdsskötselns ej i allmänhet så utvecklad som nu; dock hade man i byn nästan vid hvarje hus en prydlig trädgård, hvari man isynnerhet lade an på att odla blommor, som växte om hvarandra i brokig mångfald. Äfven rätt goda fruktträd funnos vid gårdarna.

Befolkningen var på grund af sin idogehet med få undantag välbergad. Det gamla bruket att bistå hvarandra vid åtskilliga arbeten, såsom brytning, gödsle kor m.m. fortfor öfverallt. Om de fattiga, som inlogerades i det s.k. hospitalet, (en större stenbyggnad, uppförd en gång i tiden af egarne till Vegeholm och sedermera öfverlåten åt socknen till fattighus) vårdade man sig ömt.

Stig.

Barndomsminnen från Ströfvelstorp.

Anteckningar för denna tidning.

Den vackra byn Ströfvelstorp har såsom mitt forna barndomshem framför andra platser ett kärt rum i mitt minne, hvadan jag ej kan underlåta att skildra några derstädes rådande förhållanden för bortåt 50 år tillbaka.

Fordom voro Ausås och Ströfvelstorp i kyrkligt hänseende förenade. till ett pastorat, med Ströfvelstorp som annex till Ausås. Denna förening upphörde för omkring 40 år sedan, då Ströfvelstorpsborna valde till sin kyrkoherde C. O. Olin, pastor i Höganäs, en man med utmärkta predikogåfvor. Socknens förbättrade skolväsende är ostridigt hans verk.

Till att börja med fanns i hela den stora socknen endast 2 folkskolor. Som detta var otillräckligt föreslog kyrkoherden uppförandet af 3 nya skolhus, hvilket dock rönt ihärdigt motstånd från böndernas sida, men kyrkoherden upptog kampen med kraft och energi, samt dref slutligen sin vilja igenom. Dugliga lärare tillsattes i de nya skolorna och nu ve de föräldrar, hvars barn försummade skolan. I ty fall var presten eld och lågor och detta jemte annat gjorde att han ej alltid stod på så god fot med församlingen. Efter hans för några år sedan timade död har man dock insett hans stora förtjenster.

En annan nu afsomnad hedersman var hemmansegaren och handlanden P. Sjödahl, hvilken, uppfödd i fattigdom, började sin bana som gårdfarihandlande med något småkram. Rörelsen utvidgades efter hand och sparsam som han var, kom han omsider derhän att kunna köpa sig ett hemman i Ströfvelstorp, der han jemte jordbruket intill sin död fortfarande

idkade en liten handel. Han var ärligt religiös och dessutom besjälad af de bästa afsigter och det allmännas väl låg honom ömt om hjertat, hvadan han icke allenast & det religiösa området utgaf många småskrifter utan äfven var en kraftig nykterhetskämpe, samt en af de första som ifrade för nykterhetsföreningar. En sådan kom ock under hans ledning till stånd och fortfor några år, men upphörde slutligen.

Å omskrifna tid sköttes klockaretjensten och skolan i Ströfvelstorp af P. H. Rudolf. Denne, som egde en väldig kroppshydd, var dock godmodigheten sjelf, afhållen icke allenast af sina många skolbarn utan äfven af alla andra med hvilka han kom i beröring. Gerna var han med i glada lag och ville sjelf se sina vänner igen, men tillgången svarade ej mot den goda viljan, ty som lönen i den tiden var liten och barnskaran stor var i hemmet ofta smått om smulorna.

Kyrkan, nyligen delvis ombyggd, var då som nu rymlig och rätt vacker. Talrika kransar, hvaraf en del infattade i träramar, prydde väggarne invändigt, enär det var sed vid dödsfall att kransarna i stället för att läggas på grafven upphängdes i kyrkan. Kyrkogården var i öfrigt byns vackraste plats, hvilken man var angelägen om att hålla i ordning. Många, för att vara i den tiden, vackra och dyrbara grafminnen, prydde grafkullarne och under sommaren brukade hvarje lördagseftermiddag skaror af folk från alla delar af socknen strömma till kyrkogården för att städa grifterna och förse dem med blomsterbuketter m. m.

För att ej inkräkta allt för mycket på utrymmet få vi gömma andra gamla minnen från Ströfvelstorp till en annan gång.

Stig.